

JOSEP TARRADELLAS A MEXIC

EL MOMENT DE L'ARRIBADA

ENTORN DEL VIATGE DEL SECRETARI GENERAL

per Miquel Santaló

Josep Tarradellas, Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya, ha arribat a Mèxic... Ve de França, de la vella i torturada Europa, i potser de les voros del Mediterrà clar i lluminós, on han nat les concepcions humanes més meravelloses, però sense que fins avui hagin pogut aconseguir establir la pau entre els homes.

Arriba ací Tarradellas quan el món camina sense esma, quan la política dels exiliats es troba en un colapse lamentable, mentre a Catalunya continua un règim d'opressió. En aquestes circumstàncies Josep Tarradellas ha creuat l'Atlàntic per a parlar a vells companys que tenen clavats en l'ànima l'enyorança de la Pàtria i el dolor de veure-la en una situació dramàtica.

¿Quina il·lusió l'haurà empès per a decidir el viatge?

De moment, ens produeix una satisfacció profunda la seva presència, perquè sabem com excel·leixen en ell les qualitats de coratge i d'entusiasme necessàries per a dur a bon terme qualsevol empresa gran i fecunda, i com són encomanadisses aquestes qualitats, què li han valgut de molt temps l'afecte i el respecte dels correligionaris, i el reconeixement de l'autoritat per la direcció del Partit. I la celebrem també perquè ens sembla l'auguri d'esdeveniments propers i venturosos.

No hi fa res que no veiem en l'horitzó de la nostra mirada un fet concret, on recolzar-hi, avui com avui, aquesta esperança. Si no es veu, avui, en l'horitzó, el trobem en la història de Catalunya tan sovint atormentada. En l'ànima d'un poble oprimint i vexat, l'acumulació de greuges és un ferment per a impulsar noves gestes glorioses. En pocs anys hem vist dos moviments allionadors. D'una banda el moviment de Solidaritat Catalana, el qual va menar a la creació de la Mancomunitat, i d'altra banda la proclamació de la República i el restabliment de la Generalitat.

¿Per què, doncs, no hem de pensar i fiar en la possibilitat d'un nou alcament popular i incontenible que deni plena satisfacció a les aspiracions de Catalunya?

L'any 1945, en acabar-se la guerra "per la llibertat i la democràcia", va semblar que anava a entrar-se en una nova era històrica. I la fe de tots els homes liberals va exaltar-se quan les Nacions Unides van a refusar l'ingrés de Franco, a aqueixa societat internacional abrondant-se més en 1946 en condemnar, el món civilitzat, el règim franquista pel "seu origen i per la seva naturalesa".

Malauradament, aquestes declaracions no han arribat a bon terme. No es va treure el profit possible d'aquest clima, en bona part per la defecció o acció insospitada d'un corrossiu destil·lat del despit o del ressentiment; i de llavors ençà hem anat de mal en pitjor. Cal examinar a fons la situació i aixecar una bandera que senyali rumbos diferents.

Tarradellas, exiliat a París, ha viscut totes les escenes de la vida internacional de post-guerra, totes les incidències dels partits espanyols i ha auscultat de prop els batecs de l'ànima de Catalunya.

¿A quines conclusions ha arribat després de tants espectacles?

Disposem-nos a escoltar-lo i a ajudar-lo, a fi d'encaminar els esforços de tots per una nova gesta que faci honor a Catalunya, a la República i a l'Esquerra.

Sigam aquests mots l'expressió del meu sincer agraïment per la vostra cordial acollida, i al mateix temps rebu una abraçada ben amical, com també del Molt Honorable President Irla i seves salutacions i fervents desigs de veure el Patriotisme de tots els catalans fer possible la llibertat de la nostra Catalunya.

Miquel Santaló

Mèxic, 29 maig 1952.

BENVINGUDA

per JOAN MOLES

Quan escrivim aquests mots, l'estimat amic Josep Tarradellas, ja és en camí. El viatge que tant hem desitjat i esperat, ja ha estat iniciat, i ben aviat, el Secretari General del nostre partit, serà amb nosaltres. Preparem-nos a donar-li una benvinguda vibrant de cordialitat i a fer-li l'estada ben agradable.

Pel nostre propi desig de reveure'l, podem mesurar com ha desitjat ell aquest viatge. Sabem que l'ha emprès amb una gran il·lusió. Ell sap que a Mèxic hi trobarà un grup important de militants d'E. R. de C., fidels a Catalunya, a la Generalitat i als principis bàsics i a la política del nostre partit. Sap que trobarà una colònia catalana a la qual també farà arribar la salutació de l'Honorable Sr. Josep Irla. Però sap, sobretot, que hi trobarà un nucli de bons amics que l'esperen amb afecte i emoció.

Voldríem dir-li tantes coses al bon amic Tarradellas, que el pen-

sament va massa depressa. Són gairebé dotze anys els que hem estat separats, i ara ens agradaria guanyar-los en un moment. Potser si les anàvem seleccionant aquestes coses que li voldríem dir... Li parlariem del país que ens ha acollit? No cal. Mèxic és tan obert i tan franc, que així que trepitgi terra mexicana, ja copçarà la seva bellesa i les seves qualitats. Li parlariem de nosaltres? Tampoc. Ell coneix la nostra actuació política, perquè ha estat sempre ben informat pel Consell Directiu a Mèxic, i sap que ens trobarà una mica més vells, però tan joves en l'ideal, com ho érem abans.

¿No és millor, ara que tindrem el goig de reveure'l, que parlem d'ell? Per molts que siguem al seu costat, o al seu entorn, sempre serà ell la figura gran, per la fermesa dels seus ideals i per la seva obra inigualable.

La tasca feixuga i moltes vegades ingrata, que ha portat a ter-

me en l'exili, ple de dignitat, incansable, amb esperit de sacrifici i amb tota fermesa, la coneixem tots els militants, àdhuc els que sortiren de Catalunya, infants encara. La seva actuació al Govern de la Generalitat, també la coneixen tots els exiliats, militants del partit o no. El seu pas decisiu per la Conferència d'Esquerres, de la qual va néixer el nostre partit, és conegut per gairebé tots els militants que es troben a Mèxic. La seva actuació a "La Falç", de gloriosa memòria, és coneguda per bastants dels que ens trobem ací.

Però jo li recordo una actuació catalanista més vella. De més de trenta anys enrera. Quan Tarradellas i d'altres sortíem de la infantesa per a lliurar-nos, sense reserves, en cos i ànima, a una actuació nacionalista que no hem abandonat, ni abandonarem ja mai més.

En aquells temps, la representació política majoritària de la nostra terra, estava en mans d'ho-

mes d'ideari dretista, alguns dels quals eren catalanistes sincers. Però era tanta la força del jovent nacionalista, que aquella gent conservadora es veié empenya a moviments subversius com l'Assemblea de Parlamentaris de l'any 1917.

I amb Tarradellas podem recordar, en ocasió de la visita del Mariscal Jofre a Barcelona, com obligarem als Tinents d'Alcalde de la Lliga i a la Guàrdia Municipal, a batre's al nostre costat, contra la policia del govern centralista, barant-li el pas al Palau de les Belles Arts.

Naturalment, la major part de les vegades, aquesta actuació nostra al carrer, era aprofitada pels homes amb càrrec públic, en benefici personal. Però quan començava el nostre deserció, una figura catalana d'enorme magnitud, que fou titllada de "visionari", comprengué en era el foc viu del catalanisme, i en venir cap a nosaltres, conquerí els nostres cors per la se-

va bondat, per la fermesa del seu ideal, per la seva dignitat, pel seu tremp, pel seu esperit de sacrifici i per tot un seguit de qualitats i virtuts. Ens referim a "l'Avi" estimat, al primer President de la Generalitat restaurada, a don Francesc Macià, de venerada memòria.

I així podríem seguir parlant de la història del catalanisme en els darrers quaranta anys i en tots els moments hi trobaríem a Tarradellas, perquè ell és un capítol important —molt important— d'aquesta història.

Aquest és l'home que està a punt d'arribar a Mèxic. Aquest és el Secretari General d'E. R. de C. La senyora Tarradellas ens ha volgut fer l'honor d'acompanyar-lo en aquest viatge. Per a ella el testimoni de la nostra més alta consideració i respecte.

I ara, benvingut, estimat amic! Podríem dir-te més coses. Però tu les comprendràs més bé, quan et donarem la primera abraçada, en reunir-nos novament.